



ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Telefon: (06-1) 443-5573, Telefax: (06-1) 443-5733

BM telefon: 33-104, 33-140, BM telefax: 33-133

E-mail: orfkevezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/577/ /2011. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 321/2011. (XI. 9.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiadásának elmaradásával kapcsolatban

h e l y t a d o k,

míg minden egyéb tekintetben a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Törvényszéknek címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2011. március 31-én a BRFK Rendőrkapitányságán (a továbbiakban: rendőrkapitányság) terjesztette elő panaszbeadványát a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel szemben és kérte, hogy ügyét a Panasztestület vizsgálja ki. Az előadott panasz az alábbiakban foglalható össze.

A panaszos 2011. március 28-án délelőtt a lakóházának telkén álló raktárba zárta be személyes tárgyait. Volt élettársa – aki be szeretett volna jutni az említett helyiségbe – kihívta a rendőröket, akik azt tanácsolták neki, hogy nyugodtan törje fel a zárat, csak ne tulajdonítson el jogtalanul semmit. A panaszos a szemközti ABC-ben dolgozik, így látta, hogy élettársa a rendőrök távozása után valóban szétfeszítette a raktár ajtaját. A bolt bezárása után – tanú jelenlétében – számon kérte rajta a tettét. Emelt hangon vitatkoztak, és ekkor élettársa ismét kihívta a rendőrséget. A panaszos a nappaliban ült egy fotelben, amikor a rendőrök megérkeztek. Közölték vele, hogy elő fogják állítani, majd megbilincseltek. Ezt követően elő is állították, majd kb. két óra elteltével közölték vele, hogy elmehet.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- a rendőrök által élettársának adott felvilágosítás tartalmát;
- magának a rendőri intézkedésnek, valamint előállításának jogalapját;
- azt, hogy nem tájékoztatták az előállítás okáról;
- a bilincs alkalmazását;
- nem állítottak ki részére igazolást;
- nem kapott jegyzőkönyvet;
- a vele szemben intézkedő rendőrök nem azonosították magukat;
- a rendőrkapitányságra történő beszállítása során a rendőrök megfenyegették;
- miután panaszt tett, a rendőrök feljelentést tettek ellene.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalásában megállapította, hogy a sérelmezett események vizsgálatára – az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetőleg a 13. §, 33. § (2) bekezdés f) pontja és a 48. §-a alapján – hatásköre kiterjed.

Álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 55. § (1) bekezdésében foglalt személyes szabadsághoz való jogát és a 2. § (1) bekezdésben foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az 54.§ (1) bekezdésben rögzített emberi méltósághoz való jogát.

Megállapította, hogy a bilincs alkalmazásának a kapcsán súlyos mértékben sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, és enyhe fokban sérült a tisztességes eljáráshoz való joga annak kapcsán, hogy a rendőrök nem jelölték meg megfelelően, hogy mely szabálysértés továbbfolytatása miatt állították elő a panaszost.

Ugyanakkor nem tudta az előadások közötti feloldhatatlan ellentmondások miatt – további információk hiányában – megállapítani a panaszos személyi szabadsághoz való jogának sérelmét az előállítás kapcsán, a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét az igazolás kiállításának elmulasztása miatt.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tatalmát vette figyelembe:

- a panaszos 2011. március 31-én, a Rendőrkapitányságon előterjesztett panaszbeadványa;
- az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 2011. március 28-án kelt jelentés;
- a 2011. március 28-án kelt parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- az ügyeleti könyv és az ügyeleti küldési napló vonatkozó oldalai;
- a Rendőrkapitányság mb. vezetőjének 2011. június 22-én kelt tájékoztatása;
- a kapitányságvezető 2011. augusztus 15-én kelt átirata (igazolás, előállítás oka, szab. feljelentés);
- H. A. r. őrnagy 2011. augusztus 15-én kelt feljegyzése (igazolás);
- K. R. r. százados 2011. június 27-én kelt parancsnoki kivizsgálása;
- az ügyeletes tiszt 2011. június 24-én kelt jelentése (igazolás, előállítás időtartama)
- a 2011. június 28-án kelt, a panaszossal szemben tett szabálysértési feljelentés;
- a panaszos élettársának (N. L.) meghallgatásáról 2012. január 19-én készült, 29000-105/577/18/2011/RP. számú jegyzőkönyv;
- a panaszos élettársa testvérének meghallgatásáról 2012. január 19-én készült, 29000-105/577/17/2011/RP. számú jegyzőkönyv.

III.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A panaszos sérelmezte a rendőrök által élettársának adott felvilágosítás tartalmát, miszerint a raktár ajtaját nyugodtan feltörheti, csak ne tulajdonítson el semmit.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése alapján a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Az ügyeleti napló bejegyzése szerint 2011. március 28-án 14:15 órakor bejelentés érkezett a panaszos élettársától a rendőrkapitányságra. A helyszínre érkező r. őrmester és r. törzsőrmester az intézkedés keretében jogi felvilágosítást nyújtottak, melyről külön jelentés nem készült.

A panaszos élettársa tanúként történt meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök kérdésére válaszolva azt a tájékoztatást adták neki, hogy minden következmény nélkül feltörheti a raktáron lévő zárat. Ez a közlés egyébként annak az előzetes információnak a birtokában hangzott el, miszerint ő a lakóingatlan tulajdonosa.

A panaszos meghallgatásakor előadta, hogy a raktár az ő, valamint az élettársa közös tulajdonában lévő ingatlanon áll. Miután az élettársa felfeszítette az ajtót, ő visszahívta a rendőröket, mivel az ABC-hez tartozó raktárt így nem tudta bezárni. A rendőrök a panaszos számonkérésére azt válaszolták, hogy élettársát csak felvilágosították a jogairól, melynek alapján ő maga döntött úgy, hogy feltöri a zárat.

Mint arra 360/2011. (XII. 7.) számú állásfoglalásában a Panasztestület felhívta a figyelmet, rendőri intézkedés kapcsán a rendőr feladatkörén még a – magánérdek védelme alapján teljesített – segítségnyújtás körében sem terjeszkedhet túl, nem veheti át sem a jegyző, sem a bíróság hatáskörét, felvilágosítási kötelezettsége pedig – a tőle elvárhatóság követelményének figyelembevételével – az adott helyzetben tanúsítandó jogkövető magatartáshoz szükséges alapvető jogi információk megadására szorítkozik, de semmiképpen sem birtok- és tulajdonjogi viták ügydöntő rendezésére.

A rendőrök – a helyszínen kapott információk alapján – csak azt a tőlük elvárható felvilágosítást adták a bejelentőnek, hogy a tulajdonát képező ingatlanon álló raktárba behatolhat, a birtoklását zavaró körülményt pedig jogos önhatalommal elháríthatja. Egyben arra is felszólították, hogy ennek során tanúsítson jogkövető magatartást, azaz ne tulajdonítson el jogtalanul semmit. A bejelentő a rendőrök tájékoztatása után maga döntött úgy, hogy feltöri a zárat, mivel felvilágosították, hogy emiatt hátrányos következmény nem érheti.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy halotta, amint a rendőrök azt a tanácsot adják az élettársának, hogy törje fel a zárat, ugyanakkor azt is elmondta, hogy az intézkedéstől kb. 20 méter távolságban állt, ami kétségesse teszi, hogy az elhangzottakat szó szerint hallhatta volna.

A fentiekben ismertetett bizonyítékok alapján a felvilágosítás tartalmára vonatkozó panaszt elutasítom.

2.) A rendőri intézkedés szükségességével, valamint az előállítás jogszerűségével és arányosságával kapcsolatos panaszt az alábbiak szerint elutasítom.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése alapján a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése értelmében bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha illet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

Az ügyeleti napló bejegyzése rögzíti, hogy 2011. március 28-án, 20:41 órakor a panaszos élettársa bejelentést tett a rendőrségre, és segítséget kért családi veszekedés miatt.

Az Rtv. 39. §-a alapján a rendőr magánlakásba intézkedés céljából – az (1) bekezdésében felsorolt kivételekkel – csak bebocsátás esetén vagy hatósági határozat alapján léphet be. A (4) bekezdés szerint a magánlakásban való tartózkodás csak a feladat végrehajtásához szükséges ideig tarthat.

A rendőri jelentés tanúsága szerint az ügyelet utasítására 21:05 órakor a helyszínen megjelent két szolgálatban lévő r. törzsőrmester. A kiérkező rendőröket maga a bejelentő fogadta a kapuban, majd bevezette őket a lakásba, ahol rajta kívül a testvére, valamint a panaszos tartózkodott.

A bejelentő a rendőröknek elmondta, hogy élettársával – a panaszossal – megromlott a viszonyuk, a lakás eladása miatt többször alakult ki közöttük konfliktus, melyek során a panaszos mindig fenyegetőzik és agresszíven viselkedik. A nap folyamán ezért már kétszer kellett rendőri intézkedést kérnie.

A bejelentő testvére a fentieket alátámasztotta, és kiegészítette azzal, hogy a veszekedést legtöbbször a panaszos kezdi, akivel ilyenkor „nem lehet beszélni”.

A rendőrök a panaszt is megpróbálták meghallgatni a történetekkel kapcsolatban, de nem tudtak vele kommunikálni, mivel folyamatosan szidalmazta az élettársát, amit a rendőrök többszöri felszólítása ellenére sem fejezett be.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: szab. törvény) 142/A. § (1) bekezdése szerint, aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotráncozást vagy riadalmat keltsen, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A panaszos élettársa tanúként történt meghallgatása során elmondta, hogy félt a panaszostól, akinek a viselkedése miatt korábban már több alkalommal is kihívta a rendőrséget. Miután aznap este bejelentést tett, a panaszos elvette tőle a mobiltelefonját – amit csak a rendőrök felszólítására adott neki vissza –, és megpróbálta egy asztalon széttörni azt.

A panaszos élettársának testvére előadta, hogy azért ment át este a nővérehez, mivel a panaszos délután felhívta telefonon. Elmondta neki a raktárral kapcsolatban történetet, és közölte, hogy ha nem megy oda, akkor „este vér fog folyni”. Az intézkedés során a panaszos „folyamatosan mondta a magáét, nem lehetett leállítani”, a rendőröknek sem tudtak vele kommunikálni, mert meg sem hallgatta őket. Mivel a nővérét – aki zokogott – nem tudta megnyugtítani az élettársa jelenlétében, ezért megkérte a rendőröket arra, hogy kísérjék ki a panaszost.

A fentiek alapján megállapítom, hogy elsődlegesen a rendőrségre érkezett bejelentés, majd ezt követően a helyszínen a panaszos által az élettársával szemben tanúsított agresszív hangnemű, fenyegető magatartás – amely alkalmas volt arra, hogy a fenti szabálysértés tényállását kimerítse – megalapozta az Rtv. 13. § (1) bekezdése, valamint a Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése alapján a rendőrök intézkedési kötelezettségét, melynek magánlakásban történő fogatosítására az Rtv. 39. § (1) bekezdése biztosított jogalapot.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésnek f) pontjának I. fordulata alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra történő felszólítás ellenére is folytatja.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Az elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés az előállítás jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulatát jelölte meg. A parancsnoki vélemény és kivizsgálás az intézkedést jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősítette.

A hivatkozott törvényhely egy úgynevezett „mérlegelő” rendelkezést tartalmaz, miszerint „*A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, (...)*”. Ennek alapján az intézkedő rendőrnek mérlegelési lehetősége van arra vonatkozóan, hogy előállítást alkalmaz-e vagy sem.

A családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására kiadott 32/2007. (OT 26.) ORFK utasításának megfogalmazása szerint alapvető érdek fűződik ahhoz, hogy a családon belüli erőszakkal kapcsolatos rendőri tevékenység megelőzési szemlélettel, áldozatközpontúan és a társadalmi elvárásoknak megfelelő módon kerüljön ellátásra.

Álláspontom szerint a helyszínen intézkedő rendőrök a jogszabályok adta lehetőséggel élve, megfelelő jogalap birtokában döntöttek az előállítás mellett. Döntésüket – a panaszos magatartására tekintettel, melyet többszöri felszólításuk ellenére sem fejezett be – a bejelentő védelméhez, valamint a bűnmegelőzéshez fűződő érdek indokolta. Ennek megalapozottságát utólag az is alátámasztotta, hogy a panaszos élettársa 2011. március 17-én már azért tett feljelentést a rendőrségen, mivel a panaszos bántalmazta őt.

Ezek alapján az eset összes körülményét figyelembe véve megállapítom, hogy az előállítás megfelelő jogalappal, jogszerűen, szakszerűen és az arányosság követelményének figyelembevételével került végrehajtásra, így az előállítás jogszerűségével és arányosságával kapcsolatos panaszt elutasítom.

3.) A panaszos sérelmezte, hogy előállításának okát nem közölték vele.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése előírja, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell.

Az intézkedésről készült jelentés alapján a rendőrök közölték a panaszossal, hogy szabálysértés továbbfolytatása miatt állítják elő a rendőrkapitányságra, amit a panaszos tudomásul vett.

A panaszos élettársa – aki az intézkedés során másik helyiségben tartózkodott – meghallgatása során ezzel kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy az előállítás okára vonatkozó közlést nem hallotta.

A fentiek alapján – figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét – a panaszt elutasítom.

4.) A panaszos sérelmezte a bilincs alkalmazását.

Az intézkedésről készült jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben kényszerítő eszközként az Rtv. 48. § d) pontja alapján – ellenszegülés megtörése érdekében – 21:10 órától 21:35 óráig bilincs alkalmazására került sor. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés történt.

Az Rtv. indokolása szerint a bilincs a szökés és a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül is szóba jöhet: „(...) alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.” Az Rtv. 48. §-ában foglaltak, valamint az ahhoz fűzött magyarázat alapján megállapítom, hogy az intézkedő rendőr jogszerűen, indokoltan, továbbá az arányosság követelményeinek figyelembevétele mellett alkalmazta a kényszerítő eszközt, így álláspontom szerint a bilincshasználat kapcsán alapjogsérelem nem történt.

Fentiekkel kapcsolatban megjegyzem, hogy a jelenleg hatályos 59/2010. (XI. 8.) BRFK intézkedés 14. pontja értelmében „kísérési feladat végrehajtása során a fogvatartottat, amennyiben a törvényi feltételek fennállnak, meg lehet bilincselni. A fogvatartott várható magatartására tekintettel keze előre, vagy hátra is bilincselhető, szükség esetén lábbilincs is alkalmazható.”

A rendőri jelentésben foglaltak, valamint a tanúk által tett vallomások alapján a panaszossal szemben a bilincs alkalmazására a megfelelő jogalapot nem az Rtv. 48. § d) pontja – az ellenszegülés megtörése –, hanem az Rtv. 48. § b) és c) pontjában foglaltak – a támadás, illetve szökés megakadályozása – jelentették. Ezeket a magatartásokat az előállított személynek ténylegesen nem kell tanúsítania, mivel a bilincshasználat célja az említett esetekben éppen a prevenció, a szökés vagy a támadás megakadályozása. Az intézkedő rendőrnek tehát mérlegelési lehetősége van a tekintetben, hogy ezen magatartások bekövetkezésének reális esélyével számol-e a konkrét esetben vagy sem.

A körülmények kapcsán nem lehet elvonatkoztatni attól a tényről, hogy a panaszos személye az intézkedő rendőrök előtt nem volt ismeretlen, mivel – mint azt ő maga is megerősítette – élettársa bejelentései alapján már többször történt vele szemben rendőri intézkedés, többek között az eljáró rendőrök részéről is. Az előzmények ismerete – így a panaszos verbális agressziója, valamint az az információ, hogy a rendőrök kiérkezése előtt indulatában szét akarta törni élettársa telefonját a bejelentés miatt – a megelőzés céljából történő bilincshasználatnak szintén indokául szolgált.

Mivel a jogszabályhely pontatlan megjelölése a rendőri jelentésben nem érintette magának a sérelmezett intézkedésnek a jogszerűségét, ezért a bilincs alkalmazására vonatkozó panaszt elutasítom.

5.) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás időtartamáról nem kapott igazolást.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése előírja, hogy az előállított személy részére előállításának időtartamáról igazolást kell kiállítani.

Az ügyeletes tiszt 01200-4881/6/2011. ált. számú jelentésében leírja, hogy a panaszos a rendőrkapitányságon – a fogdára történő befogadásig – az előtérben került elhelyezésre. Mivel közvetlenül az előállítását követően több olyan bejelentés érkezett, amely azonnali rendőri intézkedést tett szükségessé és emellett személyi szabadságának további korlátozása magatartására tekintettel már nem volt indokolt, ezért adatainak egyeztetését követően az ügyeletes tiszt a panaszos szabadítása mellett döntött. Tájékoztatva, hogy a hatóság az előállítás időtartamáról igazolást állít ki, azonban a panaszos ezt nem várta meg, hanem távozott a rendőrkapitányság épületéből.

A panaszos meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy senki nem mondta neki, hogy várjon az igazolás kiállítására.

Tekintettel arra, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiállítására utólag sem került sor, ezért nem áll rendelkezésre olyan dokumentum, amely az ügyeletes tiszt elmondását támasztaná alá, ezért a panasznak helyt adok.

A fentiekkel összefüggésben szükségessé vált az előállítás időtartamának vizsgálata is.

Az Rtv. 33.§ (3) bekezdése rögzíti, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A rendőri jelentés szerint az intézkedés 21:10 órakor vette kezdetét, a helyszínt pedig 21:15 órakor hagyták el. Az ügyeletes tiszt adategyeztetés keretében 21:35 órakor ellenőrizte a panaszos adatait a személynyilvántartóban és a körözési nyilvántartásban, majd ezt követően a szabadon bocsátásáról döntött, de annak pontos időpontját az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésen nem tüntette fel.

A panaszos állítása szerint kb. két óra elteltével engedték szabadon – mivel még elérte azt a buszt, aminek az utolsó járata 23:15 órakor indul –, amit alátámaszt élettársának testvére is, aki elmondta, hogy a panaszos hazaérkezéseig kb. fél, vagy egy óra telhetett el.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az előállítás időtartama a szükséges mértéket, illetve a törvény által biztosított 8 órát nem haladta meg.

6.) A panaszos azon kifogását, mely szerint az intézkedéssel kapcsolatban jegyzőkönyvet nem kapott, az alábbiak szerint utasítom el.

A panaszossal szemben előállításának időtartama alatt a szabálysértéssel kapcsolatos eljárási cselekményt nem foganatosítottak, ezért jegyzőkönyv kiállítására sem került sor. A rendőrkapitányság a garázdaság elkövetése miatt tett feljelentést továbbította az eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Bíróságnak, amely az általa folytatott eljárás keretében dönt a panaszos meghallgatásáról.

7.) A panaszos meghallgatása során sérelmezte, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök nem azonosították magukat.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. A (3) bekezdés alapján a rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni.

A rendőri jelentés az azonosítási kötelezettség teljesítésével kapcsolatban további információt nem tartalmaz, de a parancsnoki kivizsgálásban foglaltak szerint a helyszínrre érkező rendőrök az intézkedés során egyenruhát – az évszaknak megfelelő bevetési öltözetet,

valamint láthatósági mellényt – viseltek, amelyen látható volt nevük, rendfokozatuk és jelvéyszámuk.

A bejelentő testvére tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök bemutatkoztak és azonosították magukat.

Az azonosítási kötelezettség elmulasztására vonatkozó panaszt a fentiek alapján elutasítom.

8.) A Panaszos meghallgatása során azt is sérelmezte, hogy a rendőrök – a rendőrkapitányságra történő beszállítása alatt, a gépkocsiban – azt mondták neki, hogy „visszafoghatná magát, mert több alkalommal is volt már vele probléma”, és „gyakorlatilag megfenyegették, hogy mi lenne, ha levinnék a pincébe egy kicsit?”.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A beszerzett bizonyítékok alapján nem volt lehetséges megállapítani azt, hogy a panaszos által sérelmezett mondatok a rendőrök részéről valóban elhangzottak-e. E tekintetben a panaszos nyilatkozatán kívül egyéb adat nem merült fel, ezért a panaszt elutasítom azzal a megjegyzéssel, hogy a panaszos élettárásnak testvére szerint a rendőrök az intézkedés során mindvégig „normálisan, korrekten, nyugodtan” és „nagyon kulturáltan” viselkedtek.

9.) A panaszos úgy véli, hogy a rendőrök azért tettek feljelentést ellene szabálysértés elkövetése miatt, mert ő panaszt tett az intézkedésükkel kapcsolatban.

A Szolgálati Szabályzat 21. § (1) bekezdése szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy jogszabály által meghatározott esetekben helyszíni bírságot szab ki. A rendőr figyelmeztetést csak azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Mivel helyszíni bírság kiszabására garázdaság miatt nincs lehetőség, ezért az intézkedő rendőrök kötelesek voltak az általuk észlelt szabálysértés elkövetése miatt a panaszos ellen feljelentést tenni. Az a körülmény, hogy mulasztásuk folytán erre csak 2011. június 28-án – de még a szabálysértés elévülési idején belül – került sor, fegyelmi eljárás keretében kerül kivizsgálásra.

Tekintettel arra, hogy a sérelmezett feljelentés megtétele egyértelműen nem a panaszossal szembeni retorzió, hanem a rendőrök törvényi kötelezettsége volt, ezért a panaszt elutasítom.

IV.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta és fent hivatkozott állásfoglalásában azt – az alábbi intézkedések tekintetében – megalapozottnak találta.

A Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a bilincs alkalmazásának indokoltsága és jogszerűsége kapcsán.

A Panasztestület e megállapításával a határozat II. rész 4. pontjában foglaltak alapján nem értek egyet, azzal a megjegyzéssel, hogy a bilincs alkalmazására véleményem szerint nem az ellenszegülés megtörése, hanem a szökés, illetve a támadás megakadályozása jelentett megfelelő indokot és jogalapot.

A Panasztestület aggályosnak találta, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés f) pontjára történt hivatkozáson túl az eljáró rendőrök nem nevesítették – még a jelentésekben, illetve a feljelentésben sem – azt a szabálysértést, amely elkövetésének a gyanúja álláspontjuk szerint fennállt. Mivel ennek hiányában az érintett nem lehet tisztában a vele szemben fogatosított intézkedés pontos tényével és céljával – így az intézkedéssel és az eljárással összefüggő jogainak gyakorlásában is akadályoztatva van –, ezért indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának megsértését.

A szabs. törvény 82. § (3) bekezdése szerint a szabálysértési feljelentésnek az eljárás alá vont személy ismert személyi adatainak megnevezése mellett tartalmaznia kell az elkövetett cselekmény helyének és idejének, továbbá az elkövetés körülményeinek leírását, a bizonyítási eszközök megjelölésével. Amennyiben lehetőség van rá, a bizonyítási eszközöket csatolni kell a feljelentéshez. A törvény tehát maga rendelkezik úgy, hogy a szabálysértési feljelentésnek nem kell tartalmaznia a konkrét törvényi tényállás pontos megjelölését.

A Fővárosi Törvényszék korábbi ítéletében¹ kifejtette, hogy „az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt fogatosít.”

A rendőri intézkedésről szóló jelentéssel kapcsolatban tehát az az alapvető követelmény, hogy rögzítse az adatokat, valamint azt a tényállást, amelyet értékelve a rendőr arra a feltételezésre jutott, hogy az intézkedés alá vont személy valamilyen jogellenes cselekménnyel hozható kapcsolatba. A konkrét törvényi tényállás megjelölése, a jogszabályi ütköztetés már a nyomozó hatóság, illetve a szabálysértési hatóság feladata.

Ezért álláspontom szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga azzal, hogy a rendőri jelentés, valamint a szabálysértési feljelentés nem nevesítette azt a szabálysértést, amelynek gyanúja miatt előállították.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése², illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein³ alapul.

¹ Fővárosi Törvényszék 20.K.32.593/2007/8. sz. ítélete

² Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

³ Rtv. 93/A. § (6)-(7) bekezdései szerint:

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 15. §-a, 20. §-a, 24. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata, (3) és (4) bekezdése, 39. § (1) és (4) bekezdései, 48. § b) és c) pontjai, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (6) és (7) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (1) bekezdése, 21. § (1) bekezdése;
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 82. § (3) bekezdése, 142/A. § (1) bekezdése.

Budapest, 2012. február „ „,

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány

„(6) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”